

Praha, 10.dubna 2020

Vážený pane prezidente,

rád bych Vám iVaším blízkým popřál na Velký pátek co možná nejkolidnější velikonoční svátky.

Zároveň bych chtěl poděkoval za otevřený dopis ze 6. dubna t.r., jímž jste se jménem České lékařské komory obrátil na ministra zdravotnictví České republiky. Podporuji uvážlivé a korektní stanovisko vedení České lékařské komory, jež se odlišuje od řady náhle se objevivších ultimativně formulovaných a rozporuplných požadavků a doporučení. Na veřejnost se obracejí jak jednotlivé mediálně známé osobnosti, které nejsou zpravidla odborníky v epidemiologii či infekčním lékařství, tak nátlakové a zájmové skupiny prezentující zájmy občanské i korporátní.

Shodně s Vámi soudím, že zřejmě díky shodě šťastných okolností, souběhu epidemiologicko-zdravotně-sociálních faktorů i díky některým nepopulárním rozhodnutím státních orgánů je česká společnost zatím ušetřena následkům nezvládnutelného šíření coronavirové infekce.

Podporuji proto požadavek České lékařské komory, aby rozhodnutí o dalším postupu, o uvolnění nepochybně tíživých a omezujících protiepidemických opatření předcházela věcná diskuse. Té se ovšem musí zúčastnit širší odborná veřejnost – zástupci odborných společností i odborně způsobilí představitelé akademického světa. Nelze spoléhat na několikačlenné expertní vládní či prezidentské poradní týmy a mediální kulaté stoly. Je nepochybné, že se může jednat o osudové rozhodnutí.

Nemůžeme bagatelizovat varovný vývoj epidemie v zemích v mnoha ohledech nám blízkých. Znepokojivé údaje z Belgie, Dánska, Norska, Rakouska a některých částí Švédska opravňují k závěru, že kvalifikovanou mezioborovou diskusi nelze nahradit mediálními vystoupeními více méně náhodně vybraných expertů a atraktivních universálních celebrit na televizních obrazovkách.

Nemohou ji ani suplovat články rektorů vysokých škol, bývalých guvernérů bank či představitelů velkých korporací, oslovujících menší část nedostatečně, tendenčně a často překotně a protichůdně informované laické i odborné veřejnosti. Mnohé takto hlášané názory, jež ne vždy vycházejí z doložených a pečlivě interpretovaných epidemiologických a zdravotnických dat, která u nás zpracovává ÚZIS, bývají často různě kvalitními ozvěnami na článků publikovaných v zahraničních médiích.

Nepředpojaté srovnání trendů šíření coronavirové infekce a jejích dopadů, sérologické odezvy ve zdánlivě zatím infekcí nepostižené populaci, kvalifikovaná interpretace infekciozity, letality a mortality, jež se nezřídka zaměňují, závisí na tom, zda bude bez průtahů zahájena několikrát slibovaná sérologická studie. Ta by měla být provedena na reprezentativním vzorku minimálně 20 000 osob. Její provedení požadovali prof. MUDr. Prymula, prof. MUDr. Šedo, děkan 1.LF UK a prof. L. Dušek, ředitel ÚZIS s dalšími odborníky z oblasti epidemiologie a veřejného zdravotnictví.

Bez věrohodných dat se mohou početné rizikové skupiny české populace – a nejde zdaleka jen o notoricky uváděné seniorky a seniory – stát oběti druhé vlny vzplanutí choroby covid-19. Obávám se, protože se na mne telefonicky obracejí mí pacienti, jejichž příbuzní prodělávají těžké průběhy covid-19, že k skokovému nárůstu onemocnění postihujícímu v neúnosné míře zatím uchráněné rizikové skupiny může dojít při překotně a diletantsky zahájeném pokusu o zvýšení kolektivní imunity prostřednictvím „promoření“ tzv. méně rizikové části populace. K náhlému zhoršení situace může dojít i při „spontánním promořování“, k němuž nerozvážně vyzývají věrozhvěstové občanské neposlušnosti.

Takovýto postup je pro mne překvapivě, ba nepochopitelně podporován i některými prominentními lékaři, představiteli stavovských organizací i některými výzkumnými pracovníky, často přírodovědci, ne-lékaři. Jejich názory vzácně souznějí s aktivistickými bojovníky proti „absolutismu zdravotníků“, „zdravotní diktatuře“ a hrozící všeobecné totalitě. Znepokojuje mne souhlasná odezva části naší veřejnosti, lehce ovlivnitelně povrchně argumentujícími demagogickými populisty.

Nepřesně informovaní spoluobčané mají pochopení pro hlasatele názorů a zavádějících otázek, zda „Máme na to, zachraňovat životy za každou cenu?“, akcentující možné ekonomicko-společenské důsledky protrahované krize vyvolané do značné míry „covidovou panikou“. Neuvědomují si povětšinou, že může být podceněno nejen ohrožení početných skupin křehkých a bezbranných seniorů v léčebných následné péče, pečovatelských institucích a domovech pro seniory, ale i spoluobčanů, žijících nezřídka v osamění. Mnozí jsou odkázáni na výpomoc příbuzných a na přetížné pečovatelské a dobrovolnické služby.

Zejména pak soudím, že je nezbytné upozorňovat jménem ČLK i jménem odborných společností představitele výkonné i zákonodárné moci na opomíjenou skutečnost, že při zvažování řady nebezpečí spojených s rychlým šířením coronavirové infekce nelze zanedbat rizika ohrožující početné skupiny pacientů léčených pro následky nádorových onemocnění.

Obdobné nebezpečí hrozí i desetitisícům pacientů s autoimunitními a zánětlivými onemocněními, kteří jsou léčeni imunology, revmatology, endokrinology, dermatology, neurology, a dalšími specialisty. Dovoďte, abych na závěr zmínil i to, že jsem překvapivě nezaznamenal, nebo snad přehlédl, naléhavé varování, upozorňující na rizika covidové infekce hrozící početné skupině jedinců trpících duševními chorobami a nejrůznějšími závislostmi – jak ústavně, tak ambulantně léčenými.

Z výše uvedených důvodů považuji za nezbytné podpořit stanovisko vedení České lékařské komory a upřímně poděkovat za snahu o racionální a korektní podíl ČLK na řešení tíživé situace ohrožující prosperitu a zdravou budoucnost naší republiky.

S kolegiálním pozdravem

Prof. MUDr. Martin Bojar, CSc.,

Neurologická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a FN Motol

Vážený

pan MUDr. Milan Kubek,

prezident České lékařské komory